

*AYNI HASTADA GÖRÜLEN ÜÇ DENTİGERÖZ KİST: NADİR BİR OLGU SUNUMU

THREE DENTIGEROUS CYST SEEN IN THE SAME PATIENT: A RARE CASE REPORT

¹A. Pınar SUMER, ^{2**}A.Zeynep ZENGİN, ³Mahmut SUMER, ⁴Sancar BARIŞ

¹Prof. Dr. Ondokuzmayıs Üniversitesi, Dişhekimliği Fakültesi, Ağız Diş ve Çene Radyolojisi Anabilimdalı, SAMSUN.

²Yrd. Doç. Dr. Ondokuzmayıs Üniversitesi, Dişhekimliği Fakültesi, Ağız Diş ve Çene Radyolojisi Anabilimdalı, SAMSUN.

³Prof. Dr. Ondokuzmayıs Üniversitesi, Dişhekimliği Fakültesi, Ağız Diş ve Çene Cerrahisi Anabilimdalı, SAMSUN.

⁴Prof. Dr. Ondokuzmayıs Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Patoloji Anabilimdalı, SAMSUN.

Özet

Bu raporun amacı, aynı hastada mandibular üçüncü molar dişler ve sol maksillar üçüncü molar diş ile birlikte görülen üç dentigeröz kist vakasını sunmaktır.

67 yaşında erkek hasta sağ yüzünde şişlik şikayeti ile kliniğimize başvurdu. Herhangi ilgili bir sistemik hastalığı veya sendromu yoktu. Intraoral muayenede sağ alt arka bölgede şişlik, hassasiyet bulunduğu ve sağ alt üçüncü molar dişin yarı gömülü olduğu görüldü. Panoramik radyografda gömülü olan mandibular üçüncü molar dişler ve sol maksillar üçüncü molar diş ile birlikte, iyi sınırlı radyolüsent lezyonlar görüldü. Üç lezyonun ve ilgili üçüncü molar dişlerin cerrahisi genel anestezi altında yapıldı. Cerrahiden elde edilen parçalar incelendiğinde üç lezyonun da non keratinize skuamoz epitel ile kaplı kistik lezyon olduğu görüldü. Tüm lezyonların teşhisi dentigeröz kist idi.

Bilateral ve multiple kistler genellikle bir sistemik hastalık veya kalıtsal sendrom ile ilişkilidir. Bu makalenin amacı herhangi bir sendromu bulunmayan hastada görülen üç dentigeröz kist vakasını sunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Odontojenik kist, dentigeröz kist.

Abstract

The aim of this report is to present a case of three dentigerous cysts in the same individual, associated with mandibular third molars and maxillary third molar.

A 67-year-old man was referred to our clinic with right facial swelling. There were no associated syndromes or systemic diseases. Intraoral examination revealed a swelling and tenderness in the right inferior region and a right mandibular third molar that partially impacted. A panoramic radiograph showed impacted bilateral mandibular third molars and left maxillary third molar with well-defined radiolusent lesions. The surgical removal of the three lesions and associated third molars was performed under general anaesthesia. Examination of the surgical specimens obtained from the three lesions revealed a cystic lesion lined by nonkeratinized squamous epithelium. The diagnosis of all lesions was a dentigerous cyst.

Bilateral and multiple cysts are very rare and usually found in association with a developmental syndrome or systemic disease. The aim of this paper is to report a non syndromic patient with three dentigerous cysts.

Key words: Odontogenic cyst; dentigerous cyst; impacted tooth.

Giriş

Dentigeröz kistler, radiküler kistlerden sonra çenelerin en yaygın görülen odontojenik kistleridir ve genellikle sürmemiş ya da kısmen sürmüş bir dişin etrafında yer alırlar. Tüm çene kistleri içinde yaklaşık %20 sini dentigeröz kistler oluşturmaktadır. Dentigeröz kistler çoğunlukla mandibular 3. molar dişle,

maksillada ise kanin ve 3. molar dişle birlikte bulunurlar. Erkeklerde, bayanlara oranla daha fazla görülür ve ortalama görülme yaşı 20-30 yaş arasındadır (1).

Dentigeröz kistler genellikle klinik olarak akut enfeksiyon görülmeden ve/veya sınırları genişlemeden bulgu veya semptom vermezler. Çoğunlukla rutin radyografik değerlendirmelerde veya sürmesi gereken dişin sürmemesinin, diş eksikliğinin veya dişlerdeki yer değiştirmenin nedenini bulmak için alınan radyograflarda tespit edilirler (2,3). Ancak bu kistlerin dişlerin yer değiştirmesine, komşu anatomik yapılarda lokal bir genişlemeye, patolojik fraktür meydana getirebilecek şekilde kemik yoğunluğunun azalmasına ve neoplastik değişimlere neden olabileceği de rapor edilmiştir (4).

Dentigeröz kistler çoğunlukla soliterdir. Bilateral veya çoklu (multiple) kistler genellikle

* Bu vaka Oral ve Maxillofasial Radyoloji Derneği 5. Bilimsel Sempozyumu Erzurum, 25-28 Nisan 2013 poster olarak sunulmuştur.

**İletişim Adresi

Dr. A. Zeynep ZENGİN
Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi
Ağız Diş ve Çene Radyolojisi AD.
55139 Kurupelit, Samsun.

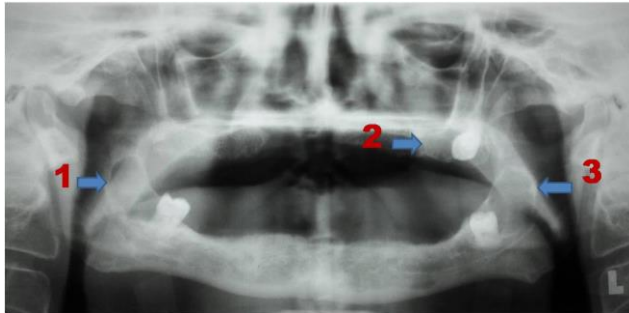
Tel: +90 (362) 3121919-3012/2737
e-mail: zzengin@omu.edu.tr

Kleidokranial displazi ve Maroteaux-Lamy gibi bir sendrom veya sistemik bir hastalıkla ilişkili olarak bulunur (3). Nonsendromik olarak, multiple dentigeröz kist olgusu nadir olarak görülmektedir (2,3,5,6,7). Bu çalışmada herhangi bir sendrom varlığı olmaksızın görülen multiple dentigeröz kist olgusu sunulmaktadır.

Olgu Sunumu

67 yaşında erkek hasta sağ yüzünde yaklaşık on gündür var olan şişlik şikayeti ile kliniğe başvurdu. Tıbbi hikayesinde herhangi bir sistemik hastalığı olmadığı öğrenildi. Yapılan ekstraoral muayenede sağ alt posterior bölgede palpasyonda sert ve ağrılı bir şişlik olduğu belirlendi. Intraoral muayenede ise hastanın alt üst total dişsiz olduğu, sadece sağ alt üçüncü molar dişin yarı gömülü olduğu ve ilgili bölgede şişlikle beraber hassasiyet varlığı tespit edildi.

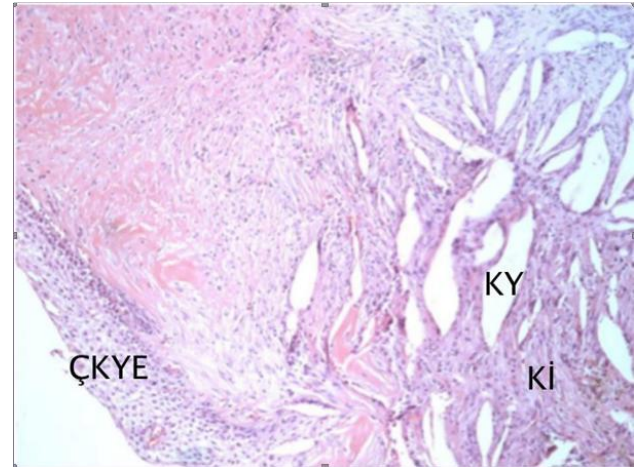
Hastadan alınan panoramik radyograf incelendiğinde, her iki taraf mandibular üçüncü molar dişleri ve sol maksillar üçüncü molar dişi içine alan üç adet uni-loküler, sınırları belirgin radyolüsent lezyon izlendi (Resim 1).

Resim 1. Panoramik radyografda 28,38,48 nolu dişlerin kronlarını içine alan üç adet iyi sınırlı radyolüsent lezyon izlenmektedir.(Mavi oklar ile gösterilmiştir)

Klinik ve radyolojik olarak dentigeröz kist ön tanısı konuldu ve anestezi altında sağ alt, sol alt ve sol üst üçüncü molar dişlerin çekimi yapılarak lezyonlar eksize edildi. Cerrahi sonrası çıkarılan örneklerin histopatolojik olarak incelenmesinde, yüzeyi yer yer akantotik çok katlı yassı epitel ile örtülü yumuşak doku örneklerinde, epitel altında bazı alanlarda epitele ilerleyen polimorf nüveli lökositlerin de katıldığı mikst tipte iltihabi hücre infiltrasyonu, bağ dokusu artımı, polifere vasküler yapılar ve arada kolesterol yarıklarının varlığı ile karakterize iltihabi granülasyon dokusu izlendiği belirlendi

(Resim 2). Üç lezyonun da non-keratinize çok katlı yassı epitel ile döşeli kistik lezyon olduğu görüldü.

Resim 2. Resim 2. Çok katlı yassı epitel (ÇKYE) döşeli kist çerçevesinde, çok sayıda kolesterol yarığı (KY) ve çevresinde kronik iltihabi reaksiyon (KI) izlenmektedir (Hematoksilen-eozin x200).

Histopatolojik incelemelerde elde edilen bilgi dentigeröz ön tanısını doğrulamıştır.

Tartışma

Dentigeröz kistler çenelerde 2. sıklıkta görülen odontojenik kistlerdir. Sürmemiş bir dişin veya surnumere bir dişin kronu etrafında gelişirler ve genelde rutin radyografik incelemelerde, diş eksikliği veya dişteki yer değiştirme durumunun araştırılması esnasında tesadüfen tespit edilirler. Bu kistler bazen sekonder enfeksiyona bağlı olarak ağrı ve şişlik gibi semptomlara da sebep olabilirler (8). Sunduğumuz bu vakada hastamız kliniğe sağ yüzünde yaklaşık on gündür var olan şişlik şikayeti ile başvurdu. Hastanın sağ alt çenesinde yarı gömülü olan 3. Molar diş ile ilişkili lezyonun enfekte dentigeröz kist olduğu tespit edildi. Ancak sol alt ve üst çenesinde teşhis edilen diğer iki dentigeröz kistin ise asemptomatik olduğu görüldü.

Dentigeröz kistler en sık 3. Molar diş etrafında gelişirler. Maksiller 3. Molar diş ile ilişkili dentigeröz kistler sıklıkla maksiller sinus içine doğru büyüyüp teşhis edilmeden büyük boyutlara ulaşabilirlerken, mandibular 3. Molar dişlerle ilişkili dentigeröz kistler ramusa doğru önemli ölçüde büyüyebilirler (8). Sunulan bu vakada teşhis edilen dentigeröz kistlerin üçü de

3. Molar dişlerle ilişkilidir ve alt çenedeki kistlerin 3. Molar dişlerin kronlarından ramusa doğru büyümüş oldukları görülmektedir.

Dentigeröz kistler genellikle çenelerde tek taraflı görülürler. Multiple dentigeröz kistler, çoğunlukla cleido kranial displazi ve Maroteaux-Lamy sendromu bireylerde görülür. Cleido kranial displazi nadir, kalıtsal, çenelerde çok sayıda gömülü dişlerin bulunması ile karakterize iken (8), Maroteaux-Lamy sendromu mukopolisakkaridoz gurubundan genetik bir hastalıktır. Bu hastalığın dental bulgusu ise sürmemiş dişler, dentigeröz kist benzeri folliküller ve kondiler defektlerdir (9). Sunulan bu hastada herhangi bir sistemik hastalığa ve bahsi geçen sendromlarla ilişkili herhangi bir patolojiye rastlanılmamıştır.

Dentigeröz kistlerin ayırıcı tanısında hiperplastik follikül, keratokistik odontojenik tümör, ameloblastik fibroma, kistik ameloblastoma, adenomatoid odontojenik tümör, kalsifiye odontojenik kist ve odontojenik keratokist bulunmaktadır (8). Bu nedenle ayırıcı tanıda benzer lezyonlara dikkat edilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak çoğunlukla asemptomatik olan ve yavaş büyüme gösteren dentigeröz kistler, sekonder enfeksiyona bağlı olarak, ağrı, şişlik gibi semptomlara neden olabilirler. Bu yüzden klinik muayene sırasında tespit edilen sürmemiş diş bölgelerinin radyografik olarak değerlendirilmesi önemlidir.

Dentigeröz kistler çenelerde görülen yaygın gelişimsel kistler olmalarına karşın, bildirilen nonsendromik multiple dentigeröz kist vakaları oldukça azdır. Bu çalışmada bir sendrom varlığı olmaksızın üç ayrı kuadrantta gömülü üçüncü molar dişler ile ilişkili bir multiple dentigeröz kist olgusu sunulmuştur.

Kaynaklar

1. Yücetaş Ş. Ağız ve çevre dokusu hastalıkları. 1. Baskı. Atlas Kitapçılık Ankara, s 335, 2005.
2. McCrea S. Adjacent dentigerous cysts with the ectopic displacement of a third mandibular molar and supernumerary (forth) molar: a rare occurrence. Oral Surg Oral Med Oral Pathol Oral Radiol Endod 2009; 107 (6): e15-20.
3. Ko KS, Dover DG, Jordan RC. Bilateral dentigerous cysts—report of an unusual case and review of the literature. J Can Dent Assoc 1999; 65 (1): 49-51.
4. Freedman GL. A disappearing dentigerous cyst: report of a case. J Oral Maxillofac Surg 1988; 46 (10): 885-6.
5. Aher V, Chander PM, Chikkalingaiah RG, Ali FM. Dentigerous cysts in four quadrants: a rare and first reported case. J Surg Tech Case Rep. 2013 Jan;5(1):21-6.
6. Freitas DQ, Tempest LM, Sicoli E, Lopes-Neto FC. Bilateral dentigerous cysts: Review of the literature and report of an unusual case. Dentomaxillofac Radiol 2006;35:464-8.
7. Saluja JS, Ramakrishnan MJ, Vinit GB, Jaiswara C. Multiple dentigerous cysts in a nonsyndromic minor patient: Report of an unusual case. Natl J Maxillofac Surg. 2010 Jul;1(2):168-72.
8. White SC, Pharoah MJ. Oral Radiology Principles and Interpretation, 7th ed. Elsevier; China, 2014.
9. Cavaleiro RM, Pinheiro Md, Pinheiro LR, Tuji FM, Feio Pdo S, de Souza IC et al. Dentomaxillofacial manifestations of mucopolysaccharidosis VI: clinical and imaging findings from two cases, with an emphasis on the temporomandibular joint. Oral Surg Oral Med Oral Pathol Oral Radiol. 2013;116:e141-8.